

tartama alatt belföldi munkáltatójától munkabért nem kaphat és nem részesülhet egyéb, a tényleges munkavégzéssel összefüggő juttatásban.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezés alól a munkáltató szerv vezetője, személyes hatáskörben, kivételt tehet.

(3) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a munkáltató által megengedhető díjazás felső határa az átlagkereset hetven százaléka.

11. § (1) Felhatalmazást kap az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnöke, hogy a rendelet végrehajtásához szükséges részletes szabályokat megállapítsa.⁴

(2) Az előadóművésznek, illetve a sportolónak és sportedzőnek nem a belföldi munkaviszonya alapján teljesített külföldi munkavégzésére vonatkozó külön rendelkezéseket — e rendelet elveinek figyelembevételével — a pénzügyminiszterrel és az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnökével egyetértésben a művelődési miniszter, illetőleg az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnöke állapítja meg és ennek során e rendelet 2. §-a (2) bekezdésétől, a 4. § (1) bekezdésétől, valamint az 5—7. és a 10. §-aitól eltérhet, és további fizetési kötelezettséget is megállapíthat.⁵

12. § (1) Ez a rendelet 1983. július 1. napján lép hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően engedélyezett (meghosszabbított) külföldi munkavállalásra kell alkalmazni.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a külföldön munkát vállaló dolgozók munkaviszonyáról szóló 17/1967. (XII. 31.) MüM számú rendelet, továbbá az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról szóló 5/1970. (VII. 23.) MüM—PM számú együttes rendelet, az azt módosító 16/1974. (VII. 1.) MüM—PM számú együttes rendelet és az 1/1982. (V. 24.) ME számú rendelet 3—4. §-a hatályát veszti.

9/1983. (V. 4.) MT számú rendelet

az állami vállalatokra vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról

1. § A beruházások rendjéről szóló 34/1974. (VIII. 6.) MT számú rendelet 13. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A tartósan alacsony hatékonyságú vállalat esetében az alapító szerv a vállalati beruházásokra vonatkozó, vállalati hatáskörbe tartozó döntés meghozatalát előzetes engedélyhez kötheti.”

2. § A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 48/1979. (XII. 1.) MT számú rendelet 9. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

⁴ Végrehajtására lásd a 3/1983. (V. 4.) ABMH sz. rendelkezést.

⁵ Végrehajtására lásd az 5/1983. (V. 4.) MM sz. rendeletet. Az ösztöndíjas tanulmányúton résztvevőkre vonatkozóan lásd a 4/1983. (V. 4.) MM sz. rendeletet.

„(3) Az alapító szerv a tartósan alacsony hatékonyságú állami vállalatnál a létszám növelését engedélyhez kötheti.”

3. § Az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény végrehajtásáról rendelkező 4/1978. (I. 18.) MT számú rendelet a következő 15/A §-sal egészül ki:

„15/A § A tartósan alacsony hatékonyságú vállalatot az alapító szerv — a Vt. 34. §-ában foglalt feltételek mellett — utasíthatja arra is, hogy

a) az értékcsökkenési leírás fejlesztési alapot megillető, a bankokkal szemben fennálló fizetési kötelezettségek teljesítése után fennmaradó részét zárolt számlán tartsa, illetőleg ha a vállalat tevékenységének eredményessége nem javul, a zárolt értékcsökkenési leírást a költségvetés javára — a pénzügyminiszter által megjelölt külön számlára — fizesse be;

b) a gazdaságtalan tevékenységhez kapcsolódó, a felesleges, valamint az alaptevékenységen kívüli állóeszközöket és készleteket értékesítse.”

4. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a 23/1972. (VII. 11.) MT számú rendelet és az annak végrehajtásáról rendelkező 35/1972. (XI. 14.) PM számú rendelet hatályát veszti.

10/1983. (V. 12.) MT számú rendelet

az újításokról

Az újítómozgalom

1. § (1) Az újítómozgalom a műszaki haladás és a gazdasági megújulás forrása, a dolgozók tudatos alkotó tevékenységének szervezett formája. Célja, hogy a dolgozók újításokkal segítsék a gazdálkodás hatékonyságának és versenyképességének növelését.

(2) A gazdálkodó szervezetek [Ptk. 685. § c) pont, ideértve az állami költségvetési szerveket, a társadalmi szervezeteket és az egyesületeket is] kötelesek — az e rendeletben meghatározott keretek között — az újítómozgalmat szervezni, az újítások bevezetéséről és széles körű elterjesztéséről gondoskodni, az újítókat erkölcsi és anyagi elismerésben részesíteni.

Az újítás

2. § (1) Újítás az a viszonylag új, műszaki, illetőleg szervezési megoldás, amely hasznos eredménnyel jár, és amelynek hasznosítása nem ütközik jogszabályba.

(2) Nem viszonylag új a megoldás, ha az újítási javaslat benyújtása előtt a gazdálkodó szervezet — az újítási szabályzatban meghatározott esetben annak szervezeti egysége — azonos megoldást hasznosított vagy átadott, illetőleg azokat a megoldás birtokában tervbe vette.

(3) Nem műszaki, illetőleg szervezési a megoldás különösen, ha kereskedelmi forgalomban kap-

ható termék beszerzésére, eladására, ezek feltételeire és a termék rendeltetésszerű felhasználására, illetőleg különböző kiadványokban meglevő adatok egybefoglalására vonatkozik.

(4) Hasznos eredménnyel jár az újítás, ha hasznosítása vagy átadása pénzben mérhető vagy pénzben nem mérhető előnyt biztosít a gazdálkodó szervezetnek.

(5) Hasznosítás: az újítás tárgyának a gazdálkodó szervezet saját gazdasági tevékenysége körében való rendszeres előállítás, használata, illetőleg forgalomba hozatala. Átadás: az újítás más gazdálkodó szervezet rendelkezésére bocsátása hasznosítás céljából.

Az újító

3. § (1) Az újítás szerzője (a továbbiakban: újító) az, aki a megoldást tartalmazó újítási javaslatot kidolgozta.

(2) Újítónak — az ellenkező bizonyításáig — azt kell tekinteni, aki az újítási javaslatot elsőként nyújtotta be a gazdálkodó szervezetnek.

(3) Újítótársak azok, akik közösen dolgozták ki az újítási javaslatot. Nem újítótárs az, aki a megoldás lényegét nem érintő segítséget nyújtott az újítási javaslat kidolgozásához.

(4) Az újítótársak szerzőségi aránya egyenlő, ha nem jelölnek meg eltérő arányokat.

(5) Az újításból eredő jogok — az újító személyhez fűződő jogai kivételével — átszállhatnak, átruházhatók és megterhelhetők.

4. § A gazdálkodó szervezettel szemben újítói jogokat csak az érvényesíthet, aki legkésőbb az általa rendelkezésre bocsátott megoldás hasznosításának a megkezdésétől vagy — ha ez korábbi — annak átadásától számított hat hónap elteltéig újítási javaslatot nyújt be.

Az újítási javaslat benyújtása és nyilvántartása

5. § (1) A gazdálkodó szervezetnek benyújtott újítási javaslatnak tartalmaznia kell az újító nevét, személyi számát, lakcímét, munkahelyét, beosztását, továbbá a megoldás leírását és szükség esetén rajzát.

(2) Az újítási javaslatra akkor lehet jogot alapítani, ha az legalább a javaslattevő nevét tartalmazza és a megoldást a megvalósításhoz szükséges mértékben ismerteti.

(3) Az újítási javaslatot be kell jegyezni az újítási naplóba és benyújtásáról az újítónak elismervényt, továbbá ügyének állásáról — kívánságára — tájékoztatást kell adni.

Engedély újítási javaslat benyújtására

6. § (1) Az újítót munkaviszonyban vagy tagsági viszonyban foglalkoztató gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: munkáltató) tevékenységi körét

érintő újítási javaslat csak a munkáltató engedélyével nyújtható be más gazdálkodó szervezetnek.

(2) Az engedély csak akkor tagadható meg, ha a megoldás más gazdálkodó szervezetnél történő hasznosítása a munkáltató jelentős érdekeit sértené.

(3) Nincs szükség engedélyre, ha

a) az újítás tárgyát képező megoldás honvédelmi célú, vagy a balesetveszély vagy az egészségre káros körülmények csökkentését, a munkakörülmények javítását, illetőleg környezetvédelmi feladatok megoldását célozza;

b) a munkáltató a kérelem előterjesztésétől számított hatvan napon belül nem nyilatkozik;

c) a munkáltató úgy nyilatkozik, hogy a megoldást nem kívánja hasznosítani vagy átadni.

(4) Az újítási javaslatához a munkáltató engedélyét mellékelni kell, vagy pedig az újítónak nyilatkoznia kell arról, hogy az engedélyre miért nincs szükség.

Az újítási javaslat elbírálása

7. § (1) Az újítási javaslatot a gazdálkodó szervezet vezetője (vezetősége), illetőleg az újítási szabályzatban meghatározott vezető beosztású dolgozója bírálja el.

(2) Az újítási javaslatot a benyújtástól számított hatvan napon belül kell elbírálni, és ennek során dönteni kell az újítás elfogadásáról, vagy a javaslat elutasításáról.

(3) Az elbírálás eredményéről az újítót írásban kell értesíteni.

(4) Az újítási javaslat elutasítását indokolni kell, és tájékoztatást kell adni a jogorvoslati lehetőségekről.

8. § Az újító az újítással kapcsolatos bármely sérelmével a gazdálkodó szervezet szakszervezeti szervéhez, illetőleg a szövetkezet felügyelő (ellenőrző) bizottságához fordulhat, amely — ha szükségesnek tartja — javaslatot tesz a gazdálkodó szervezetnek a megfelelő intézkedésre. A javaslat alapján a gazdálkodó szervezet tizenöt napon belül köteles az ügyet újból megvizsgálni.

Az újítás átadása

9. § (1) A gazdálkodó szervezet az általa elfogadott újítást más gazdálkodó szervezetnek — az újító hozzájárulása nélkül is — átadhatja.

(2) Népgazdasági érdekből a felügyeleti szerv elrendelheti, hogy az állami vállalat, a tröszt, az egyéb állami gazdálkodó szerv, ezek jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulása, valamint az állami költségvetési szerv (a továbbiakban együtt: állami gazdálkodó szervezet) az újítást más gazdálkodó szervezetnek átadja.

Az újító díjazása

10. § (1) Az újítás hasznosítása és átadása esetén az újítót a hasznos eredménnyel arányos újítási díj illeti meg.

(2) Az újítót a hasznosítás és az egyes átadások után külön-külön, valamint az ellenérték nélküli átadás esetén is megilleti az újítási díj.

(3) Újítási díjat az újítást hasznosító, átadás esetén az átadó gazdálkodó szervezet köteles fizetni. Átadásnál az átvevő gazdálkodó szervezet a díjfizetési kötelezettséget átvállalhatja.

(4) Az újítási díj mértékét, folyósításának idejét és módját az újítási díjszerződés, ennek hiányában a bíróság határozza meg.

11. § A pénzben nem mérhető előnyt biztosító újításnál, valamint az újítás ellenérték nélküli átadása esetén a hasznos eredményt minden körülmény alapos mérlegelésével kell megállapítani.

12. § (1) Az újítási díj mértékének a meghatározásakor a következő — növelhető, illetőleg csökkenthető — díjkulcsokból kell kiindulni:

a) az újításnak a gazdálkodó szervezetnél való hasznosítása esetén az egy évi hasznos eredmény öt százalékából,

b) az újítás átadása esetén az ellenérték alapján az átadó gazdálkodó szervezetnél jelentkező hasznos eredmény huszonöt százalékából.

(2) Díjkulcsnövelő tényezők különösen: az újítás a tervidőszak tudományos kutatási és műszaki fejlesztési főirányai körébe tartozik; exportnövelő, illetőleg importcsökkentő hatású; az újításnak a gazdálkodó szervezetnél jelentkező hasznos eredményben ki nem fejeződő népgazdasági hatásai is vannak.

(3) Díjkulcscsökkentő tényezők különösen: a megoldás kidolgozása a javaslattevőnek részben vagy egészben munkaköri kötelessége; a gazdálkodó szervezet által korábban elért kísérleti eredmények, tapasztalatok jelentős mértékben segítettek a megoldás kidolgozását; egy évnél hosszabb díjazási időszakot vettek alapul.

(4) Az újítási díj mértéke

a) az újítás hasznosítása esetén az egy évi hasznos eredmény két százalékánál,

b) az újítás átadása esetén az ellenérték alapján az átadó gazdálkodó szervezetnél jelentkező hasznos eredmény tíz százalékánál

nem lehet kevesebb, kivéve ha a megoldás kidolgozása az újító munkaköri kötelezettségét képezte és nem minősül jelentős alkotó teljesítménynek.

(5) Az újítási díj legkisebb összege — ha az újítási szabályzat magasabb határt nem állapít meg — újításonként ötszáz forint.

A közreműködés

13. § (1) A gazdálkodó szervezet szerződést köthet az arra vállalkozókkal, hogy az újítás hasznosításában, illetőleg átadásában díjazás ellenében, munkaköri kötelességüket meghaladó mértékben közreműködjenek.

(2) A közreműködői szerződés tartalmazza különösen a közreműködő feladatait, a munkavégzés feltételeit, valamint a munkaráfordítással arányo-

san megállapított közreműködői díj mértékét, kifizetési módját és idejét.

(3) Meg kell téríteni — közreműködői szerződés hiányában is — az újító munkájának ellenértékét és készkiadásait, ha az általa munkaidőn kívül készített rajzot, tervet, kísérleti darabot vagy egyéb eszközt a gazdálkodó szervezet az újítás hasznosítása, illetőleg átadása során felhasználja.

Az erkölcsi elismerés

14. § (1) Az újítást hasznosító vagy átadó gazdálkodó szervezet köteles az újítási díj — szakaszos díjazás esetén az utolsó részlet — kifizetésekor az újítónak újítói tanúsítványt adni.

(2) Az újítónak nagyjelentőségű újítása, vagy rendszeres újító tevékenysége elismeréseként a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), az Országos Találmányi Hivatal elnöke és a Szakszervezetek Országos Tanácsa — szövetkezeti tag esetében a szövetkezetek országos érdekképviselői szerve — együttesen a „Kiváló Újító” kitüntetés arany, ezüst vagy bronz fokozatát adományozhatja.

(3) Azoknak, akik az újítások hasznosításában és széles körű elterjesztésében kiemelkedő eredményt értek el, az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) kitüntető díjat adományozhat.

A díjak forrása és elszámolása

15. § Az újítási és a közreműködési díj forrásaira és elszámolására a külön jogszabályok rendelkezései irányadók.⁶

Az újítással kapcsolatos viták

16. § Az újítással kapcsolatos viták eldöntése bírósági útra tartozik, de a bíróság a gazdálkodó szervezetet az újítás hasznosítására, illetőleg átadására nem kötelezheti.

Az illetékmentesség

~~X~~ § Az újítással és a közreműködéssel kapcsolatos minden beadvány és szerződés, valamint polgári peres és nemperes (végrehajtási) eljárás illetékmentes.

Az összeférhetlenség

18. § (1) Saját vagy hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] újítása tekintetében érdemi tevékenységet (elbírálás, újítási és közreműködői díj megállapítása, stb.) senki sem fejthet ki.

⁶ Végrehajtására lásd a 17/1983. (VII. 6.) PM sz. és a 44/1983. (XI. 12.) PM sz. rendeleteket.

(2) A felügyeleti szerv jóváhagyása szükséges az újítási és a közreműködői díj megállapításához, ha az újító, illetőleg a közreműködő

a) az állami gazdálkodó szervezetnek a felügyeleti szerv által kinevezett vagy választott magasabb vezető beosztású dolgozója, illetőleg a felügyeleti szerv dolgozója;

b) az állami gazdálkodó szervezetnél rendszeres ellenőrzési, intézkedési joggal rendelkező külső személy, vagy az állami gazdálkodó szervezettel rendszeres gazdasági kapcsolatban álló szervezet magasabb vezető beosztású dolgozója.

A jelentős népgazdasági eredménnyel járó újítás

19. § Ha a jelentős népgazdasági eredménnyel járó újítás hasznos eredménye csak aránytalanul kis részben jelentkezik a gazdálkodó szervezetnél, az illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv) központi forrásai terhére az újítónak jutalmat fizethet.

A gazdálkodó szervezet vezetőjének feladatai

20. § A gazdálkodó szervezet vezetője szervezi az újítómozgalmat, ennek keretében különösen:

a) az újító tevékenységet beépíti a gazdálkodó szervezet tervezési, szervezési, pénzügyi és tájékoztatási rendszerébe;

b) a szakszervezettel egyetértésben, szövetkezet esetén a területi (szakmai) érdekképviseleti szerv véleményét figyelembe véve újítási szabályzatot készít és alkalmaz;

c) biztosítja az újításokkal kapcsolatos ügyintézés szervezeti és személyi feltételeit;

d) a műszaki-gazdasági tervekhez kapcsolódó újítási feladattervet készít legalább évente, pályázatot ír ki, újítások kidolgozására szerződéseket köt;

e) a szocialista munkaverseny, a termelési mozgalmak és munkaformák keretében széles körű újító tevékenységre ösztönöz;

f) az újítók számára az újító tevékenységhez szükséges műszaki-gazdasági tájékoztatást és anyagi-technikai támogatást ad;

g) a munkahelyi demokrácia fórumain évente számot ad az újítómozgalom eredményeiről, feladatairól, a megtett intézkedésekről.

Az újítási szabályzat

21. § A gazdálkodó szervezet újítási szabályzata tartalmazza különösen:

a) az újítási feladattervek, pályázatok készítésének, az újítási javaslatok benyújtásának, nyilvántartásának, elbírálásának, hasznosításának és átadásának, valamint az újítók erkölcsi elismerésének rendjét és az ezzel kapcsolatos feladatokat, hatásköröket;

b) a kisebb jelentőségű újításokra vonatkozó egyszerűsített és gyorsított benyújtási, nyilvántartási, ügyintézési, elbírálási és díjfizetési rendet;

c) az újítási szerződések tartalmi és formai kelleit, a hasznos eredmény mérésének és ellenőrzésének rendjét, az újítási díj és közreműködői díj mértéke meghatározásánál figyelembe veendő tényezőket, különösen a munkaköri kötelesség meghatározásának szabályait;

d) az újítási díjak kifizetésének, az újítási ügyintézés ellenőrzésének, az újításokkal kapcsolatos panaszok intézésének, valamint az újítások elbírálásában és ügyintézésében résztvevők ösztönzésének rendjét.

Az Országos Találmányi Hivatal feladatai

22. § Az Országos Találmányi Hivatal — a minisztériumokkal (országos hatáskörű szervekkel), a Szakszervezetek Országos Tanácsával, a szövetkezetek országos érdekképviseleti szerveivel, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséggel, valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségével együttműködve — irányítja az újítómozgalmat, ennek keretében különösen:

a) rendszeres elvi irányítást és módszertani segítséget ad a gazdálkodó szervezeteknek az újítómozgalom fejlesztéséhez;

b) szervezi és irányítja az újítási ügyek intézéséhez szükséges szakemberek képzését és továbbképzését, valamint összehangolja az újítómozgalom propagandáját;

c) fejleszti az újítási információs rendszert;

d) vizsgálja az újítási jogszabályok megtartását és a gazdasági ösztönzők hatását az újító tevékenységre, közreműködik a gazdálkodó szervezetek újítómozgalmi tevékenységének felügyeleti ellenőrzésében;

e) értékeli az újítómozgalom helyzetét, elemzés és gyakorlati tapasztalatok alapján megteszi a szükséges intézkedéseket.⁷

A minisztériumok és a tanácsi szervek feladatai

23. § A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) és a tanácsi szervek feladatai az újítómozgalom irányítása és ellenőrzése körében különösen a következők:

a) megfelelő szervezeti, tájékoztatási és érdekeltségi rendszer kialakításával segítik az újítómozgalmat és az újítások széles körű elterjesztését;

b) a gazdálkodó szervezeteknek az újítómozgalommal kapcsolatos tevékenységét a felügyeleti ellenőrzés során rendszeresen vizsgálják, értékelik és a továbbfejlesztés érdekében intézkedéseket tesznek.

⁷ Az újítási és találmányi munka továbbfejlesztésére lásd a 7001/1983. (SZK 6.) OTH—SZOT együttes irányelvet. — Lásd még a 17/1983. (Ép. Ért. 1984. 1. (ÉVM—ÉFEDOSZ—HVDSZ sz. együttes közleményt).

Az újíto mozgalom társadalmi irányító és az újíto k érdekvédelmi szervei

24. § (1) Az újíto mozgalom társadalmi irányító, ellenőrző szervei és az újíto k érdekvédelmi szervei a szakszervezetek, valamint a szövetkezetek érdekvépviseleti szervei, amelyek a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége bevonásával fejtik ki tevékenységüket.

(2) Az újíto mozgalmat nemzetközi társadalmi fórumokon a Szakszervezetek Országos Tanácsa képviseli.

Hatálybalépés

25. § (1) Ez a rendelet az 1983. évi július hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg az újíto sokról szóló 38/1974. (X. 30.) MT számú rendelet és az azt módosító 70/1981. (XII. 28.) MT számú rendelet hatályát veszti.

(2) Ha a rendelet hatálybalépése előtt az újíto s díjazására vonatkozó szerződést megkötötték, a hasznosítás megkezdődött vagy az újíto s átadták, a szerződéskötés, a hasznosítás, illetőleg az átadás időpontjában hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

**11/1983. (V. 12.) MT számú rendelet
a szolgálati találmányért járó díjazásról
és a találmányokkal kapcsolatos
egyes intézkedésekről**

A Minisztertanács a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvény (a továbbiakban: Szt.) 72. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az alábbiakat rendeli:

A szolgálati találmány feltalálójának díjazása

1. § (1) A szolgálati találmány [Szt. 9. § (1) bek.] értékesítése esetén a feltalálót a hasznos eredménnyel arányos találmányi díj illeti meg, ha

a) a találmányt szabadalom védi, az értékesítés megkezdésétől a végleges szabadalmi oltalom megszűnéséig;

b) a találmány végleges szabadalmi oltalma a munkáltató [Szt. 9. § (2) bek.] lemondása vagy a fenntartási illeték megfizetésének elmulasztása miatt szűnt meg, az értékesítés megkezdésétől addig az időpontig, amikor a szabadalom lejárata miatt szűnt volna meg.

(2) A szolgálati találmány értékesítésének kell tekinteni:

a) a találmány tárgyának a gazdasági tevékenység körében való rendszeres előállítását, használatát és forgalomba hozatalát (a továbbiakban együtt: hasznosítás);

b) a szabadalom hasznosításának más részére történő engedélyezését, valamint

c) a szabadalom teljes vagy részleges átruházását.

(3) Hasznos eredménnyel jár a találmány, ha a munkáltatónak pénzben mérhető vagy pénzben nem mérhető előnyt biztosít.

2. § (1) A feltalálót a hasznosítás, az egyes hasznosítási engedélyek és az átruházás után külön-külön, valamint a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezése és az ingyenes átruházás esetén is megilleti a találmányi díj.

(2) Találmányi díjat a munkáltató, közös szabadalom esetén a hasznosító szabadalmastárs köteles fizetni; a hasznosítás engedélyezése és az átruházás esetén a találmányra jogot szerző a díjfizetési kötelezettséget átvállalhatja.

(3) A feltalálót találmányi díj illeti meg a külföldi szabadalom, illetőleg az annak megfelelő tartalmú más jogi oltalom alapján történő értékesítés esetén is; a hasznosítás után azonban csak akkor, ha azért belföldi szabadalom alapján nem tarthat igényt találmányi díjra.

(4) A találmányi díj mértékét, folyósításának idejét és módját a találmányi díjszerződés, ennek hiányában a bíróság határozza meg.

3. § A pénzben nem mérhető előnyt biztosító találmánynál, valamint a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezése és az ingyenes átruházás esetén a hasznos eredményt minden körülmény alapos mérlegelésével kell megállapítani.

4. § (1) A találmányi díj mértékének a meghatározásakor a következő — növelhető, illetőleg csökkenthető — díjkulcsokból kell kiindulni:

a) a találmány hasznosítása esetén az öt évi hasznos eredmény nyolc százalékából,

b) a szabadalom hasznosításának engedélyezése és a szabadalom átruházása esetén a hasznosítási díj vagy a vételár alapján a munkáltatónál jelentkező hasznos eredmény ötven százalékából.

(2) Díjkulcsnövelő tényezők különösen: a találmány a tervidőszak tudományos kutatási és műszaki fejlesztési főirányai körébe tartozik; új növényvédőszer, gyógyszer vagy élelmiszer eredményez; exportnövelő, illetőleg importcsökkentő hatású; a találmánynak a vállalati hasznos eredményben ki nem fejeződő népgazdasági hatásai is vannak.

(3) Díjkulcs csökkentő tényezők különösen: a feltalálót a munkáltatónál jelentős költség- és időráfordítással hozta létre a találmányt; a munkáltató által korábban elért kísérleti eredmények; tapasztalatok jelentős mértékben segítettek a találmány kidolgozását; öt évnél hosszabb díjazási időszakot vettek alapul.

(4) A találmányi díjba be kell számítani az adott megoldás után korábban fizetett újíto s díjat, valamint a növényfajta fajtajutalékának nemesítő hányadát.